

секційне засідання:

Економіка та управління національним господарством

Васильєв Олексій Вікторович

д. е. н., професор

завідувач кафедри економіки і оцінки майна підприємств

Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця

Мількін Ігор Вікторович

ст. викладач кафедри економіки підприємств міського господарства

Харківського національного університету міського господарства ім.

О.М. Бекетова

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО КОНСАЛТИНГУ

Економічний консалтинг, як вид професійних послуг що надаються різним клієнтам для оптимізації свого бізнесу, в загальному вигляді включає аналіз діючих бізнес-процесів клієнта, обґрунтування перспектив розвитку його діяльності та пошук рішень щодо впровадження нових технологій в залежності від підприємницької орієнтації.

Різні напрямки консалтингу можуть використовувати особливі інфраструктурні елементи, які забезпечують належний рівень консультаційних послуг. Таку консалтингову інфраструктуру можна класифікувати за багатьма ознаками:

- Залежно від специфіки діяльності суб'єкта підприємництва інфраструктура поділяється на загальну та спеціальну. Загальна інфраструктура є універсальною для усіх сфер консалтингу і тому не потребує особливих чи унікальних елементів. Натомість специфічна інфраструктура для кожної зі сфер консалтингу є різною. Саме вона

забезпечує специфічні потреби кожного виду консалтингу, створюючи особливі і навіть унікальні елементи.

- Залежно від консалтингової моделі, яка використовується, виділяють інфраструктуру експертного, проектного та процесного консалтингу. Експертна інфраструктура направлена на забезпечення окремого експертного аналізу. Проектна інфраструктура направлена на розробку та створення окремого проекту. Інфраструктура процесного консалтингу забезпечує взаємозв'язок процесів, тобто дії та процедури, які пов'язані з реалізацією функцій управління.

- Залежно від характеру участі в процесі консультування інфраструктура поділяється на аутсорсингову та представницьку. Аутсорсингова інфраструктура забезпечує процеси, пов'язані з передачею частини діяльності іншим компаніям, які спеціалізуються на конкретній сфері. Представницька інфраструктура забезпечує сторони більш ширшими можливостями. Консалтинг переростає із аутсорсингу в представництво компанії. Таку інфраструктуру застосовують ТНК для входження на нові ринки, де є високі ризики на різних стадіях діяльності.

- Залежно від географії використання виділяють національну, регіональну та місцеву інфраструктури. Кожна з цих інфраструктур консалтингу відповідно працює на різних рівнях – на національному рівні, поєднуючи в собі регіональні, які в свою чергу працюючи на регіональному рівні, включають місцеві інфраструктури консалтингу.

- Залежно від характеру послуг, які надаються, інфраструктура поділяється на управлінську, економічну, юридичну та інжинірингову. Відповідно до специфікації управлінська інфраструктура пов'язана з наданням консалтингових послуг щодо управління. Економічна та юридична інфраструктури відповідно забезпечують консалтинг щодо економічних і фінансових питань з однієї сторони та юридичних моментів та супроводу компаній – з іншої. Інжинірингова інфраструктура забезпечує консалтингові послуги інженерного та технічного характеру.

- Залежно від рівня регулювання діяльності інфраструктура консалтингу поділяється на регульовану (яка ліцензується) та нерегульовану. Під регульованою мається на увазі та діяльність інфраструктурних елементів, які потребують ліцензії державних органів на впровадження діяльності. Нерегульована діяльність не потребує ліцензування.

- Залежно від способу фінансування інфраструктура консалтингу поділяється на комерційну та спонсорську. Комерційна інфраструктура здійснює свою діяльність із забезпечення на комерційних ринкових умовах. Спонсорська інфраструктура консалтингу передбачає її фінансування третьою стороною, якою може виступати як сукупність основних агентів консалтингової сфери, так і держава чи інші фонди.

- Залежно від періоду надання послуг консалтингову інфраструктуру підрозділяють на разову та постійну. Разова інфраструктура застосовується в окремих випадки, які не є регулярними. Натомість, постійна інфраструктура – ті елементи, які регулярно забезпечують систему консалтингу незалежно від активності її діяльності.

- Залежно від використання ринкових механізмів інфраструктуру можна поділити на ринкову та неринкову. Ринкова інфраструктура передбачає наявність конкурентних елементів, які дозволяють впроваджувати систему забезпечення ринкових законів. Неринкова інфраструктура не передбачає застосування ринкових механізмів обслуговування підприємств.

- Залежно від ступеня винятковості інфраструктуру консалтингу розрізняють на навчальну, допоміжну, впроваджувальну та виняткову. Кожна з цих частин інфраструктури має різний ступінь впливу на консалтингову діяльність, починаючи від просто навчальної діяльності до впроваджувальної та виняткової.

- Залежно від охоплення заходами консалтингову інфраструктуру поділяють на системну та елементну. Якщо системна інфраструктура

всесторонньо забезпечує процеси консалтингу, то елементна направлена лише на відокремлену частину.

- Залежно від рівня мультиплікації інфраструктура поділяється на ту, що розширюється та ту, що звужується. Для кожного з елементів інфраструктури характерна одна з цих характеристик. Або вона починає розвиватись чи в розквіті, або її функції вже не потрібні чи замінені іншими елементами.

- Залежно від етапності використання інфраструктура поділяється на первинну і вторинну (наступні). Первинна інфраструктура – це базова інфраструктура, без якої важко взагалі забезпечити консалтинг. А вторинна інфраструктура покликана покращити умови та оптимізувати систему консалтингу.

- Залежно від типу інфраструктурного процесу інфраструктура поділяється на технічну, логістичну, фінансову, комунікаційну, інформаційну, наукову та освітню. Кожен з цих інфраструктурних елементів забезпечує конкретну сферу діяльності підприємства і усі вони водночас є невід’ємними складовими будь-якого сучасного бізнесу.

Класифікація консалтингової інфраструктури допомагає глибше зрозуміти зміст економічного консалтингу та його роль у розвитку підприємства. Це дозволяє виявити реальний стан сфери консалтингу на основі різних класифікаційних ознак та сформулювати ряд пропозицій щодо вдосконалення.

Література:

1. Исследование услуг менеджмент консалтинга в Украине [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.uamc.com.ua/MCS_ru.php3
2. Козаченко С. В. Консалтинг у сучасній ринковій економіці / Козаченко С. В., Новицький В. Е., Довгий О. С. – К. : Арістей. – 2006. – 380 с.
3. Дослідження ринку консалтингових послуг в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://expertra.com/index.php?temp=audit>